

Örgütsel Kültür

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Örgütsel Kültür*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28270>

Özet

Bu ölçek, yüksek lisans veya doktora tezi kapsamında Türkiye bağlamına adapte edilmiş bir **örgüt kültürü** ölçüm aracıdır. Ölçeğin temel amacı, eğitim örgütlerinde mevcut olan kültürel yapılar, değerleri ve normlar sistematik olarak değerlendirmektir. Özellikle, Necati Öztürk'ün 2015 yılında yayımlanmamış doktora tezinde kullanılmıştır. Bu çalışmada, örgüt kültürü ile **öğretmen liderliği** arasındaki ilişkinin incelenmesi hedeflenmiş ve Lider-Üye Etkileşiminin (LMX) bu ilişkideki araçsal rolü araştırılmıştır. Ölçek, eğitim kurumlarındaki personelin algıladığı kültürel ortamın niteliğini belirlemek için kritik bir araç olarak hizmet etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Kültür, Eğitim Örgütleri, Öğretmen Liderliği, Lider-Üye Etkileşimi, Uyarılma, Psikometrik Araçlar

Yazarlar

Necati ÖZTÜRK

Amaç

Ölçeğin birincil amacı, eğitim kurumları özelinde çalışanların algıladığı **örgüt kültürü** boyutlarının güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Bu adaptasyon çalışması, özellikle **eğitim örgütleri** içerisindeki kültürel dinamiklerin, çalışanların liderlik algıları ve performansları üzerindeki etkilerini incelemeye yönelik bilimsel araştırmalara veri sağlamak amacıyla yapılmıştır. Ölçek, kültürel tipleri veya kültürel gücü belirlemede araştırmacılara yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır.

Yapı

Ölçek, sosyal bilimler ve yönetim psikolojisi alanında merkezi bir kavram olan **Örgütsel Kültür** (Organizational Culture) yapısının ölçmektedir. **Örgütsel kültür**, bir örgütün üyeleri tarafından paylaşılan temel varsayımlar, değerler, inançlar, normlar ve davranış kalıpları bütünüdür. Bu adaptasyon, kültürel yapının çeşitli boyutları (örn. yenilikçilik, takım çalışması, hiyerarşi, destekleyici ortam) ele alınarak, eğitim ortamlarındaki karmaşık kültürel dinamikleri yakalamayı hedeflemiştir. Ölçeğin kullanıldığı çalışma, bu yapının **öğretmen liderliği** gibi diğer örgütsel değişkenlerle olan korelasyonunu araştırmıştır.

Geçerlik

Ölçeğin orijinal halinin psikometrik özellikleri yüksek olsa da, bu adaptasyon çalışmasına ait

spesifik geçerlik (validity) verileri kaynak metinde belirtilmemiştir. Bir doktora tezi kapsamında bir ölçeğin uyarlanması sürecinde genellikle yapı geçerliliği (örneğin doğrulayıcı faktör analizi) ve kapsam geçerliliği çalışmaları yürütülür. Bu nedenle, ölçeğin Türkiye örnekleminde kültürel yapıya uygunluğunun test edildiği varsayılmaktadır, ancak sonuçlar için Öztürk (2015) tarafından hazırlanan tezin tamamına başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlilik

Kaynak referans metninde bu uyarlamaya ait spesifik güvenirlik (reliability) katsayıları (örneğin Cronbach Alfa değeri) belirtilmemiştir. Uyarlama çalışmaları güvenirlik, genellikle iç tutarlılık analizleri yoluyla incelenir. Ölçeğin güvenilirliğini tam olarak değerlendirmek için, tezin metodoloji bölümünde sunulan istatistiksel sonuçların incelenmesi zorunludur. Uyarlamanın yapıldığı tez, 2015 yılında yayımlanmıştır.

Faktör Analizi

Ölçeğin psikolojik yapısının Türk kültürüne ve eğitim örgütleri bağlamına uygunluğunu test etmek amacıyla faktör analizinin (muhtemelen Doğrulayıcı Faktör Analizi) gerçekleştirildiği tahmin edilmektedir. Uyarlama çalışmaları, orijinal ölçeğin faktör yapısının korunup korunmadığı bu analizle belirlenir. Ancak, bu adaptasyona ait faktör yükleri, varyans açıklama oranları veya faktör sayısına ilişkin detaylı bilgiler kaynakçada sunulan özet metinde yer almamaktadır. Detaylı bilgiye ulaşmak için tezin tam metnine erişim sağlanmalıdır.

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: Kaynak metinde derecelendirme bilgisi bulunmamaktadır, ancak benzer örgütsel kültür ölçekleri genellikle 5'li veya 7'li Likert Ölçeği formatını kullanır.

Language Available: Türkçe

Population Group: Eğitim Örgütleri Çalışanları (Öğretmenler ve Yöneticiler)

Age Group: Yetişkin (Çalışan Nüfus)

Population Details: Ölçek, Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde sunulan bir doktora tezi kapsamında, eğitim sektöründe görev yapan personel üzerinde kullanılmıştır.

Test Methodology: Ölçek, **örgüt kültürü** ile **liderlik** arasındaki ilişkileri inceleyen nicel bir araştırma modelinde veri toplama aracı olarak kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Dinamikler, Yönetim Psikolojisi, Okul Yönetimi, Liderlik Stilleri, Psikometri

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi Kaynak Metinde Mevcut Değildir.

Affiliation Email addresses: necatiozturk.tr@gmail.com

Correspondence Address: Necati ÖZTÜRK (Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2015)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2015 yılında Necati Öztürk tarafından hazırlanan doktora tezi kapsamında kullanılmıştır. Ölçeğin ticari kullanım veya izin durumu hakkında spesifik bir bilgi bulunmamaktadır, ancak akademik çalışmalarda kullanım için yazar ile iletişime geçilmesi önerilir. Yazarın iletişim adresi: necatiozturk.tr@gmail.com. Ek olarak, ölçeğin kullanım için akademik makaleye şu bağlantıdan ulaşılabilir: ilkogretim-online.org.tr.

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: orgutsel-kultur-toad.pdf

Kaynaklar

Öztürk, N. (2015). *Eğitim örgütlerinde örgüt kültürü ve öğretmen liderliği: Lider-üye etkileşiminin araçsal rolü*, (Yayımlanmamış doktora tezi), Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

Örgütsel Kültür Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçeğin maddeleri, kaynak metinde doğrudan listelenmemiştir. Maddelere ulaşmak için, yukarıda referans verilen Necati Öztürk'ün 2015 tarihli doktora tezinin tam metnine veya sağlanan PDF bağlantısına (orgutsel-kultur-toad.pdf) başvurulması gerekmektedir.